

Direktori prezidentu iepazīstina ar skolu lietām

● Valdis Zatlers iegūst informāciju no pirmavotiem

Vairāk nekā 40 Rīgas un lauku skolu direktori, viņu vidū arī Sutru pamatskolas direktors Māris Grigalis, Rīgas pili tikās ar Valsts prezidentu Valdi Zatleru. Kā informēja Māris Grigalis, prezidents bija aicinājis uz sarunu izglītības nozares pārstāvjus, lai no pirmavotiem uzzinātu būtiskākās problēmas šajā jomā.

Māris Grigalis stāstīja, ka tikšanās laikā iezīmējušās trīs būtiskāko jautājumu grupas. Visvairāk apspriests jautājums par izglītības kvalitāti, to saistot ar mācību programmām un standartiem, skolotāju noslogojumu, izglītības un pedagogu darba kvalitātes vērtējumu. Skolotājam ir jāveic daudz tādu pienākumu, kas neattiecas uz viņa tiešo darbu, teica Māris Grigalis. Nereti pedagogs pilda sociālā darbinieka funkcijas, īpaši tas attiecas uz mazajām lauku skolām, jo viņš ir vienīgais, kas pārzina, kāda situācija ir skolēna ģimenē, kāpēc viņš neiet uz skolu vai kādu apstākļu dēļ bērns nespēj sagatavoties stundām. Slikti arī tas, ka pēc līdzšinējās sistēmas izglītības jomā pedagogiem nebija iespēju veidot savu karjeru. Skolotāja darbā cilvēks var pavadīt visu mūžu līdz pat pensijai, jo pedagoga izaugsmei skolā nav nekādu perspektīvu. Tikai pēdējā laikā, izmantojot ES finansējumu, skolās var ieviest skolotāju gradāciju un iespēju virzīties pa dienesta kāpnēm. Sākumā viņš ir jaunākais skolotājs, pēc noteikta darba gadu skaita un kvalitātes vērtējuma var kļūt par vecāko skolotāju, pēc tam par ekspertu. Attiecīgi pieaug arī atalgojums. Šī sistēma ļauj skolotājiem redzēt savas izaugsmes perspektīvas, teica Māris Grigalis. Pedagogiem daudz laika jāpavada arī aizpildot dažādas dokumentācijas veidlapu kaudzes. Aizņemties dēļ skolotāji ne vienmēr spēj izsekot jaunumiem savā nozarē un tos realizēt. Skolu darbu apgrūtina arī daudzās reformas un izmaiņas, kas stājas spēkā līdz ar izglītības un zinātnes ministru maiņu, bet tā notiek ļoti bieži. Diskusijas dalībnieki atzina, ka pedagogijas studenti, pabeiguši augstskolas, izvairās no darba skolā, un šīs lietas pozitīvs risinājums panākams tikai ar visas sabiedrības un valdības atbalstu, jo jaunajam speciālistam ir jāzina, ka viņam būs pienācīgs atalgojums, kā arī prestižs sabiedrības acīs. Bez tam daudzās lauku skolās pašlaik trūkst

nākotnes redzējuma, jo tās ir nezinā par savu vietu un savu tālāku pastāvēšanu topošajos novados. Arī tas atstāj nomācošu iespaidu uz pedagogiem.

Direktori pievērsuši prezidenta uzmanību arī sadarbības jautājumiem starp dažādu līmeņu mācību iestādēm – bērndārziem, sākumskolām, vidusskolām, augstskolām. Programmas ir atšķirīgas, un bērnam sagādā grūtības pielāgošanās, pārejot no viena izglītības posma uz nākamā. Tieši mani šie jautājumi interesēja mazāk, atzina Sutru pamatskolas direktors, jo bērnu pirmsskolas apmācības notiek mūsu pašu skolā, un šeit skolēni pavadā laiku no piecu – sešu gadu vecuma līdz pat 9. klases absolvēšanai. Sadarbība starp izglītības iestādēm ir bijusi otrā lieta, kam pievērsa Valsts prezidenta uzmanība.

Trešais jautājumu loks, kas pārrunāts šajā sanāksmē, bijis saistīts ar mazākumtautību skolās īstenoto pāreju uz apmācībām valsts valodā, kas tiek īstenota kopš 2004. gada. Nācās dzirdēt visai pretrunīgus viedokļus, stāstīja Māris Grigalis. Bija direktori, kas atzina, ka viņu vadītajās mācību iestādēs šajā ziņā viss rit normāli, bet bija arī tādi, kam pāreja uz mācībām valsts valodā liekas visai apgrūtināša. Acīmredzot, tas vairāk atkarīgs no tā, cik skolas vadība un pedagogi to grib darīt, nevis no pašiem bērniem, kas visur ir vienādi, sprieda direktors. Mazākumtautību izglītības skolu reforma apmācības valodas jomā kopumā vērtējama labi, pirmie rezultāti ir pozitīvi, visi skolēni nokārtojuši eksāmenu latviešu valodā, tā sanāksmē informēja Rīgas Klasiskās ģimnāzijas direktors Romāns Alijevs.

Kopumā Māris Grigalis šo tikšanos vērtēja pozitīvi. Protams, tuvākajā nākotnē nekas nemainīsies, bet cerīgi ir tas, ka Valsts prezidents pievērsies izglītības jomai, informāciju vēlējas iegūt tieši no pirmavotiem – skolu vadītājiem – un teica, ka tā ir tikai pirmā saruna. Nākamajās reizēs diskusijas ritēs par citām tēmām. Tajā pašā laikā, kā atzina Sutru pamatskolas direktors, izbrīnu radīja tas, ka uz tikšanos nebija aicināti Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvji. Daudzas lietas prezidentam jau iepriekš varēja izskaidrot ministri, un bez tam – ko līdz tikšanās ar valsts pirmo amatpersonu, ja gala rezultātā likumus, lēmumus, noteikumus, prasības diktē un izvirza Izglītības un zinātnes ministrija.